พระราโชวาท

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันศุกร์ ที่ 20 ธันวาคม 2528 (ภาคบ่าย)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ข้าพเจ้ามาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยรามคำแหงประจำปีนี้ เป็นวาระที่หก ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีกับผู้ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรทั้งห้าวาระที่ผ่านมา ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงการนำความรู้ไปใช้เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม การประสานประโยชน์ร่วมกับผู้อื่น ความมีวินัย ความมีจิตสำนึกในคุณธรรม ความอดกลั้นและความอดทน วันนี้ จะกล่าวถึงการเสียสละ

การเสียสละเป็นเรื่องที่ขัดแย้งกับธรรมชาติของมนุษย์ เพราะการเสียสละคือการยอมให้ ปล่อยให้เป็นการสูญเสียสิ่งที่ตนเองมีอยู่ หรือสิ่งที่ตนเองต้องการ ผู้ที่สามารถเสียสละประโยชน์ตนให้แก่ผู้อื่นหรือส่วนรวมได้ ก็เพราะมีความเมตตาปรารถนาดีต่อผู้อื่น อย่างหนึ่ง กับได้พิจารณาเห็นอย่างถ่องแท้ว่า ผลประโยชน์ของส่วนรวมนั้นยิ่งใหญ่เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว อีกอย่างหนึ่ง การที่ต้องเสียสละเพื่อประโยชน์ของสังคมก็เพื่อธำรงสังคมซึ่งเป็นที่พึ่งที่อาศัยของบุคคลไว้ให้เจริญมั่นคงอยู่ เพราะถ้าสังคมมีอันเป็นต้องเสื่อมสลายล่มจมลง บุคคลในสังคมก็จะไม่สามารถรักษาผลประโยชน์ส่วนตนไว้ได้ ท่านทั้งหลายต้องเข้าใจว่า การรู้จักเสียสละสิทธิและประโยชน์ส่วนตัวให้แก่สังคมหรือส่วนรวมที่เราเกี่ยวข้องอยู่ ย่อมเป็นการรักษาทั้งสถานะของบุคคลและสถานะของสังคม ให้ดำรงอยู่เป็นสังคมที่ทุก ๆ คนจะมีความสุขร่วมกันตลอดไปได้ บัณฑิตควรฝึกตนเองให้รู้จักและนิยมการเสียสละให้เป็นปกติวิสัย จึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีจิตใจที่พัฒนาแล้ว คือสามารถหยั่งรู้ประโยชน์สุขอันแท้จริงและยั่งยืนของสังคมมนุษย์ได้โดยถ่องแท้

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนมีใจเข้มแข็ง มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ มีสติปัญญา มีวินัย ยึดมั่นในคุณธรรม มีความอดกลั้นอดทน มองเห็นการณ์ไกล และประสบความสำเร็จความเจริญในหน้าที่การงานทุกเมื่อทุกประการตามที่ปรารภปรารถนา.